

20
ANYS

Orquestra Simfònica
Sant Cugat

Diari del Concert

Dimecres, 5 de maig del 2010 N. 40

El Dia de l'Assegurança es festeja amb un concert líric de música italiana i catalana

La veu, l'instrument més antic de tots, el més dúctil, el més expressiu, ha estat un dels principals protagonistes del concert d'aquesta nit al Teatre-Auditori Sant Cugat celebrat amb motiu del Dia de l'Assegurança, una proposta que cada any l'Orquestra Simfònica Sant Cugat ofereix al personal del Grup Catalana Occident, patrocinador-fundador d'aquesta formació musical.

Els instrumentistes, el tenor Daniel Alfonso i la soprano Rosa Mateu –tots ells dirigits per Josep Ferré– han transportat de seguida els espectadors a Itàlia, pàtria de l'òpera. El repertori italià ha ocupat tota la primera part del concert. Els oïdors han gaudit d'allò més escoltant l'obertura de *La forza del destino*, de Giuseppe Verdi, "Pace, Pace, mio Dio" –en la qual l'arpa té un paper destacat–, també de *La forza del destino*, l'"Intermezzo" de *Cavalleria rusticana*, de Pietro Mascagni, "Nessun dorma" de *Turandot*, de Giacomo Puccini, i el "Brindis" de *La Traviata*, de Giuseppe Verdi, interpretada a duo per tots dos cantants, Daniel Alfonso i Rosa Mateu. A la segona part del concert els músics han fet tornar els espectadors a casa. Tot el repertori d'aquesta part ha estat íntegrament basat en peces d'autors catalans: *Glossa de l'Emigrant*, op. 105 bis, de Salvador Brotons –una peça d'exaltació nacionalista, en la qual

apareix *L'Emigrant*, *El cant de la senyera* i *Els segadors*–, *Cançons de carrer*, d'Enric Morera, *Pel teu amor (Rosó)*, de Josep Ribas i el duet de la *Cançó d'amor i de guerra*, de Rafael Martínez Valls.

Daniel Alfonso, tenor

Daniel Alfonso (Sant Cugat del Vallès, 1966) va fer el seu debut operístic amb *La Bohème*, de Gia-



Daniel Alfonso.

como Puccini, interpretant el paper de Rodolfo al Casino L'Aliança del Poblenou. Va fer de Camille de Rousillon a *La vidua alegre*, de Franz Lehár, al Teatre Principal de Palma de Mallorca i al Teatre de Messina (Itàlia). Va estrenar al Gran Teatre del Liceu l'òpera *Gaudí*, de Joan Guinjoan, en la qual va interpretar un dels ajudants. Va cantar el paper de Roberto a l'òpera *Le Villi*, de Giacomo Puccini, al Teatre-Auditori Sant Cugat,

amb l'Orquestra Simfònica Sant Cugat. Va estrenar la sarsuela catalana *Romança sota la llum*, de Lluís Melo, al teatre La Faràndula de Sabadell, espai escènic en el qual també ha interpretat obres com *Cançó d'amor i de guerra*, de Rafael Martínez Valls, *Marina*, d'Emilio Arrieta i diverses antologies de la sarsuela.

Rosa Mateu, soprano

Rosa Mateu (Vilassar de Mar, 1967) va realitzar els estudis superiors de cant al Conservatori Superior de Música del Liceu amb Carmen Bustamante. El seu interès per la música contemporània l'ha portat a estrenar obres de nombrosos compositors, entre els quals Moisès Bertran, Ernest Borràs, Xavier Montsalvatge i José Luis Turina. També interpreta habitualment repertori simfònic i operístic.



Rosa Mateu.

Ha cantat als principals auditoris d'Espanya: Palau de la Música Catalana, Auditorio de Zaragoza, Auditorio Nacional de España, Auditorio de Oviedo i Gran Teatre del Liceu. Ha enregistrat per a Columna Música diversos CDs, entre els quals l'òpera *Una voce in off*, de Xavier Montsalvatge i cançons catalanes, de Moisès Bertran, Xavier Gols i Manuel Valls, entre d'altres. Treballa regularment amb els pianistes Mac McClure, Anna Ferrer i Marco Evangelisti.

Salvador Brotons, compositor i director d'orquestra

El director i compositor Salvador Brotons va néixer a Barcelona el 1959. Ha escrit més de 100 obres majoritàriament orquestrals i de cambra, i ha guanyat més de quinze premis de composició, entre ells el Premio Orquesta Nacional de España per les seves *Quatre peces per a cordes* i el Premi Reina Sofia de Composició per la seva obra *Virtus*. Un bon nombre de les seves obres han estat editades i també enregistrades en diversos CDs tant a Europa com als EUA amb segells com EMI, Auvidis, Albany Records, Claves, RNE, Harmonia Mundi, etc. Actualment compagina la composició d'encàrrecs d'obres de tot gènere amb una intensa agenda com a director d'orquestra. És director titular de la Banda Municipal de Barcelona i de l'Orquestra Simfònica de Balears Ciutat de Palma.

20 ANYS L'Orquestra Simfònica Sant Cugat

Ara fa quasi 20 anys, el 30 de juny de 1990, l'Orquestra de Cambra Sant Cugat interpretava al Monestir de Sant Cugat, amb motiu de la Festa Major, el primer concert. D'aleshores ençà, el que uns anys més tard serà l'Orquestra Simfònica Sant Cugat ha realitzat més de 500 concerts arreu del país (al Palau de la Música Catalana, al Gran Teatre del Liceu, a l'Auditori de Barcelona, al Palau de Congressos de Catalunya, a la Sala Oval del Palau Nacional, al Palau Sant Jordi...) i ha esdevingut una de les principals orquestres de Catalunya. L'Orquestra Simfònica Sant Cugat s'ha caracteritzat des dels seus inicis per l'experimentació i la recerca constant de nou repertori i diferents estils musicals: òpera, jazz simfònic, música clàssica, música contemporània, sarsuela, flamenc, música de pel·lícula... Des de la temporada 1996-97, l'Orquestra Simfònica Sant Cugat compta amb un cicle estable de concerts al Teatre-Auditori Sant Cugat. En aquest espai escènic ha realitzat un centenar de concerts.

Josep Ferré dirigirà l'orquestra simfònica de Grosseto (Itàlia)

Josep Ferré, director titular de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, ha estat convidat a dirigir, el proper estiu, l'orquestra simfònica de Grosseto ("Orchestra Sinfonica Città di Grosseto"). Aquesta formació musical italiana oferirà, sota la batuta de Josep Ferré, un concert a la mateixa ciutat de Grosseto i un altre a la ciutat de Monterotondo.



D'esquerra a dreta, Hugo Serra, Ana Gamazo, el president del Grup Catalana Occident, Josep Maria Serra Farré, Anna Lloveras, l'alcalde de Sant Cugat, Lluís Recoder i Elena Calderón, fotografiats pocs minuts abans de començar el concert.



La soprano Rosa Mateu i el tenor Daniel Alfonso canten el "Brindis" de *La Traviata*, de Giuseppe Verdi, aquesta nit.

Els músics

Els músics de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat que han interpretat el concert d'avui són:

Itziar Aguirre Rodríguez, Pep Bonachera Fernández, Julià Borràs i Querol, Joan Bosch Daniel, Santiago Burgos i Tarrida, David Calvet Amaro, Anna Calvo Turull, Joan Camps Claveria, Francesc Castillo Martínez, Pere Charles Pradas, Ignasi Corella Solé, Antonia Escalas Bernat, Marta Escoc i Balaguer, Teresa Espuny Pujol, Manuel Esteban Coco, Oriol Ferré i Puntos, Violeta Ferré i Puntos, Albert Flores Freixanet, Jordi Garcia Navarro, Sara Guri Casallachs, Geert Hendrik Krosenbrink, Rebecca Jane Macauley, Josep Juan i Pomes, Yayoi Kagoshima, Momo Ko Furukawa, Beatriz Lizarte Martín, Gemma Llorens Galbany, Jairo Londoño Valencia, Mario Markovich Trailovich, Sergi Mauro Menchén, Enric Mestre Gras, Josep Mira i Olcina, Lutz Mittermüller, Meritxell Nicolau Teixidó, Vasil Nikolov, Judith Ortega Larriba, Eva Panyella Callao, Marina Parellada Alfonso, Andrea Peiron Martín, Vuc Popovic, Laia Pujolas Casadevall, Carles Rambla Tió, Artur Regada Matas, Sebastià Rio Serracarbasa, Toni Rocosa Girbau, Juan Rodríguez Poveda, Marina Romo Vivancos, Aloma Ruiz Boada, Mayte Santos Pérez, Albert Serra i Oller, Paula Sirvent Raga, Quim Solé Escobar, Núria Tauler López, Maria Ugarte López-Herce, Ignacio Zamora Rodríguez i Yana Zuyeva.

Orquestra Simfònica Sant Cugat

Director: Josep Ferré.

Administració: Marta López i Isabel Sorando.

Imatge corporativa: Violeta Ferré.

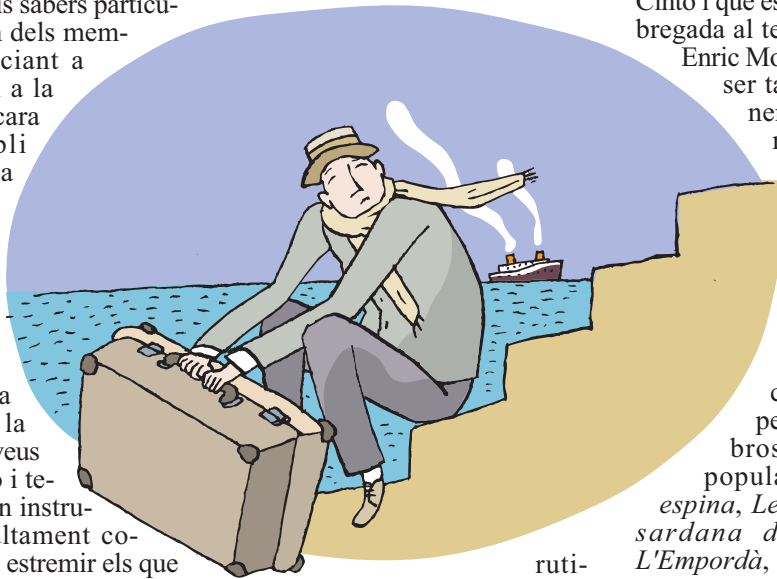
Regidor: Joan Berlanga.

Un concert festiu

Qualsevol concert es pot considerar festiu perquè se celebra en un temps i un espai que conviden a la festa, perquè decora el nostre espai vital i perquè el públic espera que l'ompli de satisfacció. Però quan el repertori proposat té el to de les peces que tot just s'acaben d'escoltar, llavors la festa és doble: durant l'hora escassa de la seva durada hi ha tingut motius més que suficients per sentir-se a gust. En primer lloc, hauria de ser possible mantenir la sorpresa davant del so de l'orquestra, un conjunt de músics capitanejats pel director que posen al servei de l'objectiu comú de fer sonar una obra els sabers particulars de cadascun dels membres, tot renunciant a l'espontaneïtat i a la singularitat. Encara que ens sembli normal, que una orquestra produeixi un so homogeni, empastat i equilibrat, és una petita meravella de l'acústica. En segon lloc, caldria parar esment a la presència de les veus solistes, soprano i tenor. La veu és un instrument musical altament comunicatiu que fa estremir els que l'escolten perquè disposa d'una gran varietat de registres i de possibilitats que meravellen els oients i perquè és capaç de transmetre sentiments, sensacions, calor i proximitat. I en tercer lloc, i no menys important, perquè el programador ha tingut molta cura a disposar un conjunt de peces internacionals i catalanes que han estat del gust del públic. Qui no coneix Verdi, Mascagni o Puccini? L'òpera va tenir un moment exultant al llarg del segle XIX, període en el qual es va consagrar un estil líric que sumava els grans temes amb el tractament acurat d'orquestra i, sobretot, de les veus, empeses a assolir cotes d'expressivitat i dificultat inaudites. L'objectiu, no allunyat dels reptes propis del món del circ, implicava una comunicació molt intensa malgrat que en la major part dels casos els temes tractats formessin part del que avui anomenariem la premsa rosa: amors, traïcions, menyspreu, etc. Era un espectacle social per excel·lència

en el curs del qual, a més de gaudir dels arguments i del tractament vocal, els assistents als teatres d'òpera compartien estones de convivència de classe, es relacionaven i alimentaven la gratificant pretensió de ser els elegits.

Els seleccionats en el concert d'avui han estat tres autors de referència en la història de l'òpera italiana. Giuseppe Verdi (1813-1901), un dels més grans, el primer a comprometre's políticament amb el seu temps, renovador de l'espectacle i creador de populars moments de gran brillantor com el "Brindis" de *La traviata* (1853), transformat, per la força de la



rutina, en música de cerimònies nupcials. Pietro Mascagni (1863-1945) es decantà cap a un estil més truculent i naturalista, amb una producció més escassa que el seu compatriota, en la qual, sens dubte, figura *Cavalleria rusticana* (1890), un tema camperol de dramàtiques conseqüències. El tractament de la veu exigeix que l'interpret sàpiga modular el seu instrument per aproximar situacions extremes. I Giacomo Puccini (1858-1924) que, amb el mateix estil de Mascagni, va tornar a l'òpera de grans dimensions amb títols molt populars com *Tosca* (1900) o *Turandot* (1924), en els quals, sense abandonar la tragèdia, hi domina un gran sentit del lirisme, que va acabar, segons l'opinió dels més recalitrants seguidors de l'òpera, amb el període gloriós de l'òpera.

La segona part del concert ha posat la mirada a la música catalana. Salvador Brotons (1959) és un músic de moda. Format amb el seu pare i al Conservatori de

Barcelona, va acabar la seva carrera a la Florida State University. Director, compositor i pedagog, tot ho resol amb un entusiasme contagiador que el fa molt pròxim. La seva *Glossa de l'Emigrant* és una obra recent que resumeix aspectes biogràfics amb un estil assequible sense caure en la banalitat. Sorgida a partir del seu *Concert per a tenora i orquestra* (2005), es copia a si mateix reutilitzant el darrer moviment d'aquest concert per construir una obra poemàtica que gira sobre el tema literari-musical de *l'emigrant* que va musicar Amadeu Vives sobre text de mossèn Cinto i que es clou amb una llambregada al tema d'*Els segadors*.

Enric Morera (1865-1942) va ser també a la seva manera un emigrant i un renovador. Va marxar als dos anys a l'Argentina i va tornar a Barcelona als vint-i-cinc anys, aureolat per la seva estada a Brussel·les. Autor de més d'una cinquantena d'obres per al teatre, de nombroses sardanes molt populars com *La santa espina*, *Les fulles seques*, *La sardana de les monges* i *L'Empordà*, obres corals i obres per a orquestra, als anys 20 va musicar uns poemes de Josep Maria de Sagarra, les *Cançons de carrer*, que aconseguiren el propòsit de ser molt populars entre els tenors del moment i que en els darrers anys han recuperat una bona colla de tenors del nostre país, amb satisfacció per part del públic. Molt popular va ser igualment *Pel teu amor*, cançó coneguda també per *Rosó*, de Josep Ribas, un tema melós i tendre que van paladejar contínuament els nostres avis. Finalment, el duet de la sarsuela catalana *Cançó d'amor i de guerra* (1926), de Rafael Martínez Valls (1895-1946), ha tancat gloriósament el concert. És un episodi molt conegut d'una de les sarsueles catalanes més populars, escrita, curiosament, per un mestre de capella d'Ontinyent que va exercir molts anys a Barcelona i que es va sorprendre força que la seva obra més apreciada fos, precisament, un tema frívol.

Xosé Aviñoa



Francesc Castillo

Oboè de l'Orquestra

"Vaig quedar captivat pel so de l'oboè"

-Per quin motiu va escollir l'oboè, entre tants instruments que hi ha?

-Vaig quedar captivat pel seu so, i per les grans possibilitats expressives que té.

-Quines són les principals dificultats de l'oboè?

-Controlar la llengüeta, que és molt estreta, llarga i inestable. A més, com que el diàmetre interior del tub és molt petit, l'aire ha d'entrar a pressió, però en surt molt poc. Es diu que l'oboè és un instrument que cansa de no poder bufar!

-Quants oboès hi ha a l'Orquestra Simfònica Sant Cugat?

-Dos o tres, en funció del repertori que interpretem. Però tots toquem una partitura diferent.

-En totes les peces?

-Sí, en gairebé en totes. Si et perds, no serveix de res escoltar el del teu costat... Això passa en els instruments de vent-fusta, vent-metall i percussió, i no en els de corda. Els violoncel·les, per exemple, tret de si hi ha el que se'n diu un divisi, toquen tots la mateixa partitura.

-Vostè ha estat fins fa poc director del Conservatori de Música de Terrassa.

-Sí, durant quatre anys.

-Com valora l'experiència?

-Molt positivament. Vaig aprendre moltes coses. La tasca d'administració i gestió d'una institució ens queda molt llunyana als músics, però és de vital importància que sigui un músic qui la faci.

-A més de tocar a l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, col·labora en altres formacions musicals?

-Col·laboro amb el grup *Mukiek Lod de Gant* (Flandes), sóc membre del grup *Concerto Galante* i faig concerts a duo amb l'organista Jordi Figueras... des de fa vint-i-cinc anys!

SOCIS PROTECTORS:

AUX VYD-VSS
 Avant Grup Autocars
 Campmany Dona Home
 Carnisseries Tubau
 Carré Mobles
 Cebado, de Carmen Martínez
 Gràfiques Celler
 Ofinova
 Rotary Club Sant Cugat
 Sacum
 TMA

Patrocinador Fundador



FUNDACIÓ JESÚS SERRA

Grup CATALANA OCCIDENT



TEATRE AUDITORI SANT CUGAT

Fundació Privada MÚSICA SIMFÒNICA I DE CAMBRA

ferrer

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

Ajuntament de SantCugat

20 ANYS

Orquestra Simfònica Sant Cugat

Número 40. Dipòsit legal: B-50580-2003.

Edita: Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra.

Presidenta: Flora Puntos i Cabero.

Membres de la Junta de l'Associació Orquestra Sant Cugat i del Patronat de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra: Josep Maria Ferré i Bofarull, Josep Ferré i Rovira, Josep Jové i Sotorres, Lutz Mittermüller, Francesc Puntos i Amorós, Flora Puntos i Cabero, Joaquim Sans i Oliveró, Ruffo Ventura i Aspas.

Carrer dels Marges, 25, local. 08172 SANT CUGAT DEL VALLÈS. Tel. 93 589 31 93 Fax. 93 589 32 54

music@simfonica.cat www.simfonica.cat

Direcció: Daniel Romani. Fotografia: Mané Espinosa. Disseny gràfic: Isabel Núñez. Il·lustració: Marta Balaguer.